

VTS news

ŠTVRŤROČNÍK O VÉDE A TECHNIKE

WWW.ZSVTS.SK

ZVÁZ SLOVENSKÝCH
VEDECKOTECHNICKÝCH
SPOLOČNOSTÍ

JÚL 2020 • ČÍSLO 2 • ROČNÍK VIII. • ISSN 1339-570X

e – ČASOPIS SLOVENSKÝCH INŽINIEROV, TECHNIKOV A INOVÁTOROV

doc. Ing. Michal Krajčík, PhD.,
Slovenská spoločnosť pre techniku
Systémy techniky prostredia pre intelligentné budovy

Strany 9 – 12

30. výročie vzniku ZSVTS
recepcia, divadelné predstavenie
jeseň 2020, Bratislava

Vedec roka SR 2019 – 23. ročník súťaže

Centrum vedecko-technických informácií SR (CVTI SR), Slovenská akadémia vied (SAV) a Zväz slovenských vedeckotechnických spoločností (ZSVTS) vyhlásili tento rok 23. ročník oceňovania významných slovenských vedcov, technológov a mladých výskumníkov zo všetkých oblastí vedy a techniky – Vedec roka SR 2019. Cieľom podujatia Vedec roka SR je profesionálne a spoločensky vyzdvihnuť najvýznamnejšie osobnosti vedeckého života, ako aj najlepšie dosiahnuté výsledky vo vede a výskume na Slovensku. Nad podujatím prevzala záštitu prezidentka Slovenskej republiky pani Zuzana Čaputová.

Slávnostné odovzdávanie cien sa uskutočnilo 16. júna 2020 sa v Moyzesovej sieni Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave za účasti významných osobností slovenskej vedy, techniky, vzdelávania a praxe: minister školstva, vedy, výskumu a športu SR pán Branislav Gröhling, štátny tajomník pán Ľudovít Paulis, štatúzári podujatia – prof. Ján Kyselovič z CVTI SR, prof. Pavol Šajgalík zo SAV a prof. Dušan Petráš zo ZSVTS. Na oceňovaní sa zúčastnia aj ďalší zástupcovia významných vedecko-výskumných inštitúcií. Podujatie moderovala pani Monika Tináková, hovorkyňa Slovenskej akadémie vied, hudobný program zabezpečil známy slovenský husľový virtuóz Filip Jančík.

Minister školstva vo svojom príhovore zdôraznil v súvislosti s prekonaním koronakrízy dôležitosť našich odborných, vedeckých a technologických tímov. „O tom, že slovenská ekonomika v týchto časoch potrebuje injekciu, podporu či akýsi reštart, asi nepochybujeme. A práve

naša výskumná základňa môže ekonomike dopomôcť k tomu, aby podala čo najlepší výkon. Ide len o to, ako využijeme vedecké poznatky a výsledky, a ako ich pretavíme do praxe,“ vyhlásil šef rezortu školstva Branislav Gröhling.

Hlavným partnerom podujatia bola spoločnosť Tatravagónka, a.s.; partnermi podujatia boli spoločnosti SPP, a.s. a Datalan, a.s. Hlavnými mediálnymi partnermi RTVS a VAT – magazín o vede a technike. Mediálnymi partnermi podujatia boli VEDANADO-SAH.sk, časopis Quark, Nextech a Parlamentný Kurier. Všetky informácie o podujatí Vedec roka SR 2019 sú dostupné na webovej stránke www.ncpvat.sk v sekcií Vedec roka SR. Videomedailóny ocenených sú na YouTube CVTI SR (v sekcií Vedec roka SR).

Obr. : Laureáti súťaže Vedec roka SR 2019, zľava: pp. Skyba, Spišák, Galusek, Híveš, Rajnák

partneri

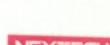

DATALAN

hlavní mediální partneri

VAT

mediálni partneri

Ocenení v súťaži Vedec roka SR 2019

Kategória: Vedec roka SR

RNDr. Peter SKYBA, DrSc.
Ústav experimentálnej fyziky,
Slovenská akadémia vied,
Centrum nízkych teplôt, Košice.

Ocenenie sa udeľuje za vedecké výsledky dosiahnuté pri štúdiu vlastností kondenzovaných látok pri veľmi nízkych teplotách, najmä supratekutého hélia-3 ako modelového systému pre kozmológiu a za rozvoj fyziky veľmi nízkych teplôt na Slovensku.

Kategória: Mladý vedecký pracovník

RNDr. Cyril RAJNÁK, PhD., PhD.
Fakulta prírodných vied,
Univerzita sv. Cyrila a Metoda
v Trnave

Ocenenie sa udeľuje za výnimočný prínos v oblasti skúmania jednomolekulových, jednočinnových a jednoreťazkových magnetov a ich potenciálneho využitia v praxi.

Kategória: Inovátor roka

prof. Ing. Ján HÍVEŠ, PhD.
Fakulta chemickej
a potravinárskej technológie,
Slovenská technická univerzita
v Bratislave.

Ocenenie sa udeľuje za výskum a vývoj technológie výroby silného „zeleného“ oxidovadla – železanu – schopného ekologicky likvidovať široké spektrum mikropolutantov v životnom prostredí, hlavne vo všetkých typoch vôd.

Kategória: Technológ roka

prof. Ing. Emil SPIŠÁK, CSc.
Ústav technologického
a materiálového inžinierstva,
Strojnícka fakulta Technická
univerzita v Košiciach.

Ocenenie sa udeľuje za návrh a realizáciu Prototypového a inovačného centra Strojníckej fakulty Technickej univerzity v Košiciach, ako technologickej základne na realizáciu výsledkov vedeckovýskumnej činnosti zamestnancov a študentov Technickej univerzity v Košiciach a ich transfer do priemyselného zázemia Slovenska.

Kategória: Osobnosť medzinárodnej spolupráce

**prof. Ing. Dušan GALUŠEK,
DrSc.**
Centrum pre funkčné
a povrchovo funkcionálizované
sklá, Trenčianska univerzita
Alexandra Dubčeka v Trenčíne.

Ocenenie sa udeľuje za úspešné mnohoročné spoluprácu so špičkovými svetovými a európskymi pracoviskami materiálového výskumu a získanie podpory z programu Horizont 2020 na vybudovanie centra sklárskeho výskumu európskeho významu v SR.

ZVÁZ SLOVENSKÝCH
VEDECKOTECHNICKÝCH
SPOŁOČNOSTI

Partneri - Vedec roka SR 2019

ZSVTS v rámci podujatia Vedec roka SR spolupracuje s významnými partnermi akými sú: SPP, DATALAN, Bayer. V tomto roku sa k tejto spolupráci pripojila aj spoločnosť Tatravagónka Poprad, ktorá bola hlavným partnerom podujatia. Ponúkame krátke charakteristiky týchto úspešných spoločností.

Poslaním spoločnosti **TATRAVAGÓNKA** je poskytovať riešenia, ktoré sa opierajú o najaktuálnejšie trendy vo vývoji nákladných železničných vagónov a podvozkov. Táto skutočnosť ju dlhodobo radí k európskym lídrom v poskytovaní komplexného portfólia v oblasti nákladnej železničnej prepravy. Prednosťou spoločnosti je ponúkať zákazníkom riešenia „na mieru“ pre konkrétny projekt, prepravovaný tovar a so zohľadnením manipulácie pri nakladke/vykládke. Špecialisti Tatravagónky navrhujú riešenia nielen v súlade s TSI, UIC a EN štandardami, ale aj podľa GOST a AAR štandardov. V spolupráci so spoločnosťami v skupine je **TATRAVAGÓNKA** schopná ponúknut rozsiahle portfólio nákladných vagónov, podvozkov, komponentov, výkovkov a odliatkov. Počas celej životnosti vagónov a podvozkov dokáže zabezpečiť plný rozsah opráv, revízií, prestavieb a servisu. Jedným z pilierov úspechu spoločnosti je vlastné vývojové a konštrukčné oddelenie, ktoré je lídom v Európe vo vývoji nákladných vagónov a podvozkov, a ktoré poskytuje najvhodnejšie riešenia pre každého zákazníka. Súčasťou ponuky je aj vývoj špeciálnych typov vagónov, podvozkov a iných súvisiacich produktov. Spoločnosť disponuje moderným softvérovým vybavením, ktoré umožňuje optimalizáciu technických riešení už vo fáze vývoja.

Slovenský plynárensky priemysel, a.s. - SPP, je najväčším a najvýznamnejším slovenským dodávateľom energií. V oblasti dodávky plynu priamo nadává na viac ako 160-ročnú tradíciu slovenského plynárenstva a od roku 2012 pôsobí aj na trhu dodávky elektrickej energie. SPP garantuje spoľahlivé, bezpečné a konkurencieschopné dodávky plynu i elektriny a s nimi spojené služby vo všetkých regiónoch Slovenska. Zemný plyn alebo elektrickú energiu úspešne dodáva do 1,33 milióna odberných miest. SPP sa okrem dodávky energií venuje aj poskytovaniu energetických služieb, energetických smart riešení, rozvoju alternatívnych palív CNG, LNG a biometánu. Aktivity v oblasti spoločenskej zodpovednosti realizuje SPP aj prostredníctvom EkoFondu, n. f., a Nadácie SPP. Od roku 2014 je vlastníkom 100 % akcii spoločnosti Slovenska republika, ktorá svoje akcionárske práva vykonáva prostredníctvom Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky.

DATALAN, a.s. patrí medzi špičku slovenských technologických firiem. Spoločnosť založila v roku 1990 partia nadšencov s veľkými víziami a vďaka schopnosti neustále prinášať dobré nápady do praxe

má dnes DATALAN na konte desiatky úspešných projektov a stovky spokojných zákazníkov. Disponujeme tímom s viac než 270 odborníkmi, ktorí sú pripravení nielen venovať sa vašej konkrétnej požiadavke, ale aj prichádzať s nápadmi, ako veci zmeniť k lepšiemu. Pridanou hodnotou spoločnosti sú skúsenosti z výnimočných a na Slovensku prelomových projektov. Vďaka partnerstvám s globálnymi značkami dokáže DATALAN ponúknut prehľad v trendoch, špičkové znalosti a prístup k najmodernejším technológiám. Vďaka zodpovednému prístupu poskytne skutočne kvalitné služby, čo potvrdzujú aj európske certifikáty manažérstva kvality ISO 9001:2008, ISO 14001:2004, OHSAS 18001:2007 a ISO/IEC 27001:2005. DATALAN portfólio zahŕňa softvérové aj infraštruktúrne riešenia v oblasti správy dát, funkčnej integrácie a bezpečnej konektivity. Profesionálna ambícia spoločnosti má jasný cieľ: „vo všetkom, čo robíme, treba vždy hľadať zmysluplnosť a konečný úžitok pre zákazníka a technológie využiť na to, aby mu zjednodušili prácu a uľahčili život“.